ISSN 2520-2057

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ «ІНТЕРНАУКА»

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL «INTERNAUKA»

МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ «ИНТЕРНАУКА»

№ 8 (88) / 2020
2 том

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ «ІНТЕРНАУКА»

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL «INTERNAUKA»

МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ «ИНТЕРНАУКА»

Свідоцтво
про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
КВ № 22444-12344ПР

Збірник наукових праць

№ 8(88)

2 том

Київ 2020

ББК 1
УДК 001
М-43

Повний бібліографічний опис всіх статей Міжнародного наукового журналу «Інтернаука» представлено в: **Index Copernicus International (ICI); Polish Scholarly Bibliography; ResearchBib; Turkish Education İndex; Наукова періодика України.**

Журнал зареєстровано в міжнародних каталогах наукових видань та наукометричних базах даних: Index Copernicus International (ICI); Ulrichsweb Global Serials Directory; Google Scholar; Open Academic Journals Index; Research-Bib; Turkish Education İndex; Polish Scholarly Bibliography; Electronic Journals Library; Staats- und Universitätsbibliothek Hamburg Carl von Ossietzky; InfoBase Index; Open J-Gate; Academic keys; Наукова періодика України; Bielefeld Academic Search Engine (BASE); CrossRef.

В журналі опубліковані наукові статті з актуальних проблем сучасної науки.

Матеріали публікуються мовою оригіналу в авторській редакції.

Редакція не завжди поділяє думки і погляди автора. Відповідальність за достовірність фактів, імен, географічних назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

У відповідності із Законом України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей і матеріалів цієї збірки, посилання на авторів та видання є обов'язковими.

© Автори статей, 2020
© Міжнародний науковий журнал «Інтернаука», 2020

Редакція:

Головний редактор: **Коваленко Дмитро Іванович** — кандидат економічних наук, доцент (Київ, Україна)

Випускаючий редактор: **Золковер Андрій Олександрович** — кандидат економічних наук, доцент (Київ, Україна)

Секретар: **Колодіч Юлія Ігорівна**

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії: **Камінська Тетяна Григорівна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Заступник голови редакційної колегії: **Курило Володимир Іванович** — доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України (Київ, Україна)

Заступник голови редакційної колегії: **Тарасенко Ірина Олексіївна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Розділ «Економічні науки»:

Член редакційної колегії: **Алієв Шафа Тифліс огли** — доктор економічних наук, професор, член Ради — науковий секретар Експертної ради з економічних наук Вищої Атестаційної Комісії при Президентові Азербайджанської Республіки (Сумгаїт, Азербайджанська Республіка)

Член редакційної колегії: **Баланюк Іван Федорович** — доктор економічних наук, професор (Івано-Франківськ, Україна)

Член редакційної колегії: **Бардаш Сергій Володимирович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Бондар Микола Іванович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Вдовенко Наталія Михайлівна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Гоблик Володимир Васильович** — доктор економічних наук, кандидат філософських наук, професор, Заслужений економіст України (Мукачеве, Україна)

Член редакційної колегії: **Гринько Алла Павлівна** — доктор економічних наук, професор (Харків, Україна)

Член редакційної колегії: **Гуцаленко Любов Василівна** — доктор економічних наук, професор (Вінниця, Україна)

Член редакційної колегії: **Дерій Василь Антонович** — доктор економічних наук, професор (Тернопіль, Україна)

Член редакційної колегії: **Денисекно Микола Павлович** — доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної академії інвестицій і економіки будівництва, академік Академії будівництва України та Української технологічної академії (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Дмитренко Ірина Миколаївна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Драган Олена Іванівна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Еміне Лейла Кият** — доктор економічних наук, доцент (Туреччина)

Член редакційної колегії: **Єфіменко Надія Анатоліївна** — доктор економічних наук, професор (Черкаси, Україна)

Член редакційної колегії: **Заруцька Олена Павлівна** — доктор економічних наук, професор (Дніпро, Україна)

Член редакційної колегії: **Захарін Сергій Володимирович** — доктор економічних наук, старший науковий співробітник, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Зеліско Інна Михайлівна** — доктор економічних наук, професор, академік Академії економічних наук України (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Зось-Кіор Микола Валерійович** — доктор економічних наук, професор (Полтава, Україна)

Член редакційної колегії: **Ільчук Павло Григорович** — доктор економічних наук, доцент (Львів, Україна)

Член редакційної колегії: **Клочан В'ячеслав Васильович** — доктор економічних наук, професор (Миколаїв, Україна)

Член редакційної колегії: **Копилюк Оксана Іванівна** — доктор економічних наук, професор (Львів, Україна)

Член редакційної колегії: **Кравченко Ольга Олексіївна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Курило Людмила Ізидорівна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Кухленко Олег Васильович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Лойко Валерія Вікторівна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Лоханова Наталя Олексіївна** — доктор економічних наук, професор (Львів, Україна)
Член редакційної колегії: **Малік Микола Йосипович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Мігус Ірина Петрівна** — доктор економічних наук, професор (Черкаси, Україна)
Член редакційної колегії: **Мухсінова Лейла Хасанівна** — доктор економічних наук, доцент (Оренбург, Російська Федерація)
Член редакційної колегії: **Ніценко Віталій Сергійович** — доктор економічних наук, доцент (Одеса, Україна)
Член редакційної колегії: **Олійник Олександр Васильович** — доктор економічних наук, професор (Харків, Україна)
Член редакційної колегії: **Осмятченко Володимир Олександрович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Охріменко Ігор Віталійович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Паска Ігор Миколайович** — доктор економічних наук, професор (Біла Церква, Україна)
Член редакційної колегії: **Разумова Катерина Миколаївна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Рамський Андрій Юрійович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Селіверстова Людмила Сергіївна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Скрипник Маргарита Іванівна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Смолін Ігор Валентинович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Сунцова Олеся Олександрівна** — доктор економічних наук, професор, академік Академії економічних наук України (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Танклевська Наталія Станіславівна** — доктор економічних наук, професор (Херсон, Україна)
Член редакційної колегії: **Токар Володимир Володимирович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Тульчинська Світлана Олександрівна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Хахонова Наталія Миколаївна** — доктор економічних наук, професор (Ростов-на-Дону, Російська Федерація)
Член редакційної колегії: **Чижевська Людмила Віталіївна** — доктор економічних наук, професор (Житомир, Україна)
Член редакційної колегії: **Чубукова Ольга Юріївна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Шевчук Ярослав Васильович** — доктор економічних наук, старший науковий співробітник, доцент (Нововолинськ, Волинська обл., Україна)
Член редакційної колегії: **Шинкарук Лідія Василівна** — доктор економічних наук, професор, член-кореспондент НАН України (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Шпак Валентин Аркадійович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Белялов Талят Енверович** — кандидат економічних наук, доцент (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Скриньковський Руслан Миколайович** — кандидат економічних наук, член-кореспондент Української академії наук (Львів, Україна)
Член редакційної колегії: **Peter Bielik** — Dr. hab. (Словацька Республіка)
Член редакційної колегії: **Eva Fichtnerová** — University of South Bohemia in České Budějovice (Чеська Республіка)
Член редакційної колегії: **József Káposzta** — Dr. hab. (Угорщина)
Член редакційної колегії: **Henrietta Nagy** — Dr. hab. (Угорщина)
Член редакційної колегії: **Venelin Terziev** — Professor Dipl.Eng., PhD, доктор наук з національної безпеки, доктор економічних наук, член-кореспондент Російської академії природної історії (Русе, Болгарія)
Член редакційної колегії: **Anna Törő-Dunay** — Dr. hab. (Угорщина)
Член редакційної колегії: **Mirosław Wasilewski** — Dr. hab., Associate professor WULS-SGGW (Польща)
Член редакційної колегії: **Natalia Wasilewska** — Doctor of Economic Sciences, professor UJK (Польща)

Розділ «Юридичні науки»:

Член редакційної колегії: **Арістова Ірина Василівна** — доктор юридичних наук, професор (Суми, Україна)
Член редакційної колегії: **Бондаренко Ігор Іванович** — доктор юридичних наук, професор (Братислава, Словацька Республіка)
Член редакційної колегії: **Галунько Валентин Васильович** — доктор юридичних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Гиренко Інна Володимирівна** — доктор юридичних наук, доцент (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Глушков Валерій Олександрович** — доктор юридичних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Головко Олександр Миколайович** — доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України (Харків, Україна)
Член редакційної колегії: **Грохольський Володимир Людвигович** — доктор юридичних наук, професор (Одеса, Україна)
Член редакційної колегії: **Мустафазаде Айтен Інглаб** — доктор юридичних наук, професор, директор Інституту права та прав людини Національної Академії Наук Азербайджану, депутат Міллі Меджлісу Азербайджанської Республіки (Азербайджан)
Член редакційної колегії: **Іманли Магомед Нагі** — доктор юридичних наук, професор (Азербайджан)
Член редакційної колегії: **Калюжний Ростислав Андрійович** — доктор юридичних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Клемпарський Микола Миколайович** — доктор юридичних наук, професор (Кривий Ріг, Україна)
Член редакційної колегії: **Лоредана Джані Агуіре** — доктор права, професор (Італійська Республіка)
Член редакційної колегії: **Лоренцмайєр Штефан** — доктор юридичних наук, професор (Аугсбург, Федеративна Республіка Німеччина)
Член редакційної колегії: **Макарова Тамара Іванівна** — доктор юридичних наук, професор (Мінськ, Республіка Білорусь)
Член редакційної колегії: **Мельничук Ольга Федорівна** — доктор юридичних наук, доцент (Вінниця, Україна)
Член редакційної колегії: **Овчарук Сергій Станіславович** — доктор юридичних наук (Запоріжжя, Україна)
Член редакційної колегії: **Омельчук Василь Андрійович** — доктор юридичних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Остапенко Олексій Іванович** — доктор юридичних наук, професор (Львів, Україна)
Член редакційної колегії: **Пивовар Юрій Ігорович** — доктор філософії в галузі права, доцент (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Позняков Спартак Петрович** — доктор юридичних наук, доцент (Ірпінь, Україна)
Член редакційної колегії: **Світличний Олександр Петрович** — доктор юридичних наук, доцент (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Сидор Віктор Дмитрович** — доктор юридичних наук, професор (Чернівці, Україна)

Член редакційної колегії: **Таранова Тетяна Сергіївна** — доктор юридичних наук, професор (Мінськ, Республіка Білорусь)
Член редакційної колегії: **Мушенок Віктор Васильович** — кандидат юридичних наук, доцент (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Олійник Анатолій Юхимович** — кандидат юридичних наук, професор (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Фунта Растіслав** — кандидат юридичних наук, доцент (Сладковічово, Словацька Республіка)
Член редакційної колегії: **Хіміч Ольга Миколаївна** — кандидат юридичних наук (Київ, Україна)
Член редакційної колегії: **Легенький Микола Іванович** — кандидат педагогічних наук, доцент (Київ, Україна)

№ 8 (88) 2 т. 2020 травень
МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ «ІНТЕРНАУКА»
INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL «INTERNAUKA»
МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ «ИНТЕРНАУКА»

ЗМІСТ
CONTENTS
СОДЕРЖАНИЕ

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

Виноградова Олена Володимирівна, Совершенна Ірина Олексіївна, Крижко Ольга Валеріївна, Тарасюк Альона Валеріївна
ВИДИ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕКЛАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА 9

Кривда Олена Віталіївна, Пазюка Аліна Вікторівна
МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПОЛІТИКИ ЦІНОУТВОРЕННЯ В ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ 16

Курищук Костянтин Костянтинович
КЛАСИФІКАЦІЯ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ ВНУТРІШНІМ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ 22

Павлюк Євген Дмитрович, Павлюк Олена Олександрівна
МОДЕЛЬНІ ФІНАНСОВІ РИЗИКИ: ГЛОБАЛЬНИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ 30

Пацарнюк Олексій Васильович
ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ІННОВАЦІЙ ЯК ОБ'ЄКТА АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ 37

Перцова Аліна Романівна
ЦИФРОВИЙ МАРКЕТИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА 44

Редич Олександр Володимирович
ІМІТАЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ВПЛИВУ ПОДАТКОВОГО ТИСКУ НА ДІЯЛЬНІСТЬ НОВОСТВОРЕНИХ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ 48

Ротар Анна Євгенівна, Юрій Едуард Олександрович
УДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ 51

Ходюк Ольга Олегівна
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ ПІДПРИЄМСТВА 54

Холодок Валентина Дмитрівна
СТРАТЕГІЧНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ГРОМАДАХ 58

ЮРИДИЧНІ НАУКИ

Крайник Григорій Сергійович, Витвицький Максим Степанович
КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НАКЛЕП В УКРАЇНІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА РЕАЛЬНІСТЬ 63

13. Шевчук О. Р. Складові механізмів державного управління ризиками надзвичайних ситуацій: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. Харків: НУЦЗУ, 2016. С. 114–118. URL: http://91.234.43.156/bitstream/123456789/3735/1/%D0%A2%D0%95%D0%91_24_11_16.pdf#page=114

References

1. Barylo O. Gh. Systema informacijno-analitychnogho zabezpechennja jak skladnyk systemy upravlinnja cyviljnogho zakhystu v Ukrajini. Derzhavne upravlinnja ta misceve samovrjaduvannja. 2018. № 1. S. 50–58. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2018_1_9

2. Derzhavna sluzhba Ukrajiny z nadzvychajnykh sytuacij: aktualjni problemy zabezpechennja cyviljnogho zakhystu naselennja i terytorij terytorialjnykh ghromad v umovakh reformuvannja miscevogho samovrjaduvannja v Ukrajini. URL: URL: https://www.dsns.gov.ua/files/2017/5/31/%D0%9E%D0%97%D0%A6%D0%97/cuvilonui_zahust_naselena.pdf

3. Derzhavna sluzhba Ukrajiny z nadzvychajnykh sytuacij: informacijno-analitychna dovidka pro vynyknennja nadzvychajnykh sytuacij v Ukrajini uprodovzh 2019 roku. URL: https://www.dsns.gov.ua/ua/Dovidka-zakvartal/103179.html

4. Kodeks cyviljnogho zakhystu Ukrajiny: Zakon Ukrajiny vid 02.10.2012 № 5403-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403–17

5. Kuljeshov M. M. Systema reaghuvannja na nadzvychajni sytuaciji ta mekhanizmy upravlinnja. Derzhavne upravlinnja. 2017. № 1. S. 314–322. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNUCZUDU_2017_1_45

6. Mykhajlov V. M. Uchastj orghaniv miscevogho samovrjaduvannja u minimizaciji ryzykiv vynyknennja nadzvychajnykh sytuacij: jevropejsjka praktyka. Derzhavne upravlinnja. 2011. № 2. S. 1–9. URL: http://academy.gov.ua/ej/ej14/txts/Mikhailov.pdf

7. Ponomarenko S. S., Maksymov A. V. Naukovo-teoretychnyj analiz vplyvu NS na socialjno-ekonomichnyj rozvytok: zaghaljnoderzhavnyj i lokaljno-terytorialjnyj rivni. Derzhavne upravlinnja. 2017. № 1 (6). S. 322–328. URL: https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/PublicAdministration/vol6(17)/Visnik_NUCZU_1%20(6)_2017_Ponomar.pdf

8. Popov S. A., Prysjazhnjuk I. L. Tekhnoghenno-ekologhichna bezpeka i nadzvychajni sytuaciji: mekhanizmy koordynaciji i vzajemodiji. Aktualjni problemy derzhavnogho upravlinnja. 2020. № 1(81). S. 75–81. URL: http://uran.oridu.odessa.ua/article/view/201817/201777

9. Poterjajko S. P. Orghanizacija derzhavnogho upravlinnja u nadzvychajnykh sytuacijakh. Investyciji: praktyka ta dosvid. 2011. № 2. S. 94–95. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2011_2_25

10. Pro zatverdzhennja Planu reaghuvannja na nadzvychajni sytuaciji derzhavnogho rivnja: post. KMU vid 14 ber. 2018 r. № 223. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/223–2018-%D0%BF

11. Pro zatverdzhennja Polozhennja pro jedynu derzhavnu systemu cyviljnogho zakhystu: post. KMU Redakcija vid 9 sich. 2014 r. № 11. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11–2014-%D0%BF

12. Filipenko A. S. Administratyvno-pravove reghuljuvannja zakhystu naselennja i terytorij vid nadzvychajnykh sytuacij tekhnoghennogho ta pryrodnogho kharakteru: monoghrafija. Donecjk: Donecjkyj jurydychnyj instytut LDUVS, 2011. 244 s. URL: http://repo.dli.donetsk.ua/bitstream/123456789/207/1/8.pdf

13. Shevchuk O. R. Skladovi mekhanizmiv derzhavnogho upravlinnja ryzykamy nadzvychajnykh sytuacij: zb. materialiv Vseukr. nauk.-prakt. konf. Kharkiv: NUCZU, 2016. S. 114–118. URL: http://91.234.43.156/bitstream/123456789/3735/1/%D0%A2%D0%95%D0%91_24_11_16.pdf#page=114

УДК 346.7

Лугіна Наталія Анатоліївна
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального права та кримінології
Університет державної фіскальної служби України
Лугина Наталья Анатольевна
кандидат юридических наук, доцент,
доцент кафедры криминального права и криминологии
Университет государственной фискальной службы Украины
Lugina Natalia
PhD in Law Sciences, Associate Professor of the
Department of criminal law and criminology
University of the State Fiscal Service of Ukraine

Вартовнік Анастасія Миколаївна
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Університету державної фіскальної служби України
Вартовник Анастасия Николаевна
кандидат второго (магистерского) уровня высшего образования
Университета государственной фискальной службы Украины
Vartovnik Anastasiia
Candidate of the second (Master) level of hanging Education
University of the State Fiscal Service of Ukraine

БЛОКЧЕЙН В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

БЛОКЧЕЙН В УКРАИНЕ: ПРОБЛЕМЫ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ

BLOCKCHAIN IN UKRAINE: PROBLEMS OF LEGAL REGULATION

Анотація. *У статті досліджується стан правового регулювання блокчейну та криптовалюти та, а також аналіз законодавства щодо перспектив введення цих новітніх технологій в Україні. Обумовлено причини виникнення криптовалюти, а саме не контрольованістю іншими учасниками фінансового ринку емісії американських доларів, а також бажання використання нових методів розрахунків та накопичення капіталу у всьому світі. Визначено поняття «криптовалюти та обумовленість створення нею поняття кріптореволюції». З'ясовується питання про те, чи зможе криптовалюта та технологія блокчейн зайняти своє місце в Україні, а також як вплине впровадженням такої цифрової валюти на фінансову систему України та визначення всіх ризиків введення такої технології в загальнодержавних масштабах. Виявлено основні прогалини та недоліки у законодавстві, різного роду нормативно-правових актах України щодо криптовалют та діяльності криптовалютних бірж, запропоновано альтернативні варіанти врегулювання використання криптовалюти відповідно до досвіду розвинених зарубіжних країн, співвідношення та можливості відповідності законодавства України в цій сфері, а також можливі удосконалення та заповнення прогалин законодавства. Виявлено, в якій залежності від визначення статусу криптовалюти мають складність та обсяг змін законодавства. Проаналізовано та розглянуто державні нормативно-правові акти на предмет поняття криптовалюти та її статусу, а саме основних характеристик та відмінностей між електронними грошима і віртуальною валютою, а також переваги і недоліки застосування її як нового фінансового інструменту та найновішої технології. Оцінено перспективи та небезпеки використання криптовалюти в Україні. Аргументовано, чому технологія блокчейну, має величезний потенціал та допоможе створити абсолютно нову інфраструктуру у фінансовій*

сфері. Розглянуто спірні питання впровадження криптовалюти, що виникають з приводу появи нового потенційного інструменту для відмивання грошей, використання технології в наркобізнесі та інших кримінальних діяннях. Аргументовано, обумовленість зниження рівня злочинності та мінімізація ризиків грамотною юридичною технікою законотворення.

Ключові слова: *Блокчейн, криптовалюта, валюта, електронні гроші, валютне законодавство.*

Аннотация. *В статье исследуется состояние правового регулирования технологии блокчейн и криптовалюты, а также анализ законодательства относительно перспектив введения этих новейших технологий в Украине. Обусловлено причины возникновения нового явления – криптовалюты, а именно не контролируемостью другими участниками финансового рынка эмиссии американских долларов, а также желание использование новых методов расчетов и накопления капитала во всем мире. Определено понятие «криптовалюты и обусловленность создания ею понятия криптореволюции». Выясняется вопрос о том, сможет ли криптовалюта и технология блокчейн занять свое место в Украине, а также как повлияет внедрением такой цифровой валюты на финансовую систему Украины и определение всех рисков введение такой технологии в общегосударственных масштабах. Выявлены основные пробелы и недостатки в законодательстве, различного рода нормативно-правовых актах Украины относительно криптовалют и деятельности криптовалютних бирж, предложены альтернативные варианты урегулирования использования криптовалюти согласно опыту развитых зарубежных стран, соотношение и возможности соответствия законодательства Украины в этой сфере, а также возможные усовершенствования и восполнения недостатков законодательства. Выявлено, в какой зависимости от определения статуса криптовалюты имеют сложность и объем изменений законодательства. Проанализированы и рассмотрены государственные нормативно-правовые акты на предмет понятия криптовалюты и ее статуса, а именно основных характеристик и различий между электронными деньгами и виртуальной валютой, а также преимущества и недостатки применения ее в качестве нового финансового инструмента и новейшей технологии. Оценены перспективы и опасности использования криптовалюти в Украине. Аргументированно, почему технология блокчейн, имеет огромный потенциал и поможет создать абсолютно новую инфраструктуру в финансовой сфере. Рассмотрены спорные вопросы внедрения криптовалюты, возникающие по поводу появления нового потенциального инструмента для отмывания денег, использования технологии в наркобизнесе и других уголовных деяниях. Аргументированно, обусловленность снижения уровня преступности и минимизация рисков грамотной юридической техникой законотворчества.*

Ключевые слова: *Блокчейн, криптовалюта, валюта, электронные деньги, валютное законодательство.*

Summary. *The article examines the state of legal regulation of blockchain technology and cryptocurrency, as well as analysis of the legislation regarding the prospects for the introduction of these latest technologies in Ukraine. Due to the reasons for the emergence of a new phenomenon, cryptocurrency, but it is not the accountability of the other participants in the financial market of emission of American dollars and the use of new methods of calculation and accumulation of capital throughout the world. Define the concept of «cryptocurrency and the conditionality of the creation of the concept of scriptorially». It turns out the question about whether cryptocurrency and blockchain technology to take their place in Ukraine, as well as the impact of the introduction of this digital currency in the financial system of Ukraine and definition of all risks the introduction of such technology at a national scale. Identified major gaps and shortcomings in the legislation, various legal acts of Ukraine concerning the cryptocurrency and activities cryptanalytic exchanges proposed alternative solutions to the use of cryptanalytic according to the experience of foreign developed countries, the ratio of and ability to comply with the legislation of Ukraine in this sphere, as well as possible improvements and remedy deficiencies in the legislation. Identified which define the status of crypto-currencies have the complexity and volume of changes in legislation. Analyzed and reviewed state regulatory legal acts on the subject idea of cryptocurrency and its status, namely the main characteristics and differences between electronic money and virtual currencies, as well as the advantages and disadvantages of its application as a new financial instrument and the latest technology. The prospects and dangers of the use of cryptanalytic in Ukraine. Arguments why the technology of the blockchain has huge potential and will help to create a brand new infrastructure in the financial sector. Considered controversial issues of the introduction of cryptocurrencies arising from the emergence of a new potential tool for money laundering, the use of technology in the drug business and other criminal acts. Convincingly, the conditionality of reducing crime and minimizing the risks of a competent legal technique of law-making.*

Key words: *Blockchain, cryptocurrency, currency, electronic money, currency legislation.*

Актуальність. Криптовалюта — віртуальні гроші стрімко поширюються в усьому світі. Можна стверджувати, що на наших очах відбувається спроба кардинально змінити прийнятні, усталені підходи до розуміння фінансової системи та розрахунків у платіжних системах. Найрозвинутіші країни використовують криптовалюту як альтернативу фіатним валютам. Це питання зумовлено не контрольованістю іншими учасниками фінансового ринку емісії американських доларів, а також бажання використання нових методів розрахунків та накопичення капіталу у всьому світі.

Постановка проблеми. Криптовалюта — це код, або ж цифрова валюта, суттю якої є децентралізований механізм її існування та відносна закритість інформації про власників та їх ресурси,

непідконтрольний світовим банківським системам. Це відповідає новим умовам нашого часу, а саме глобалізації, використання найновіших розробок і технологій, які застосовуються в економіці та інших сферах суспільного життя. Деякі науковці називають це кріптореволюцією, що доволі красномовно обумовлює актуальність даної теми.

Аналіз останніх досліджень. У даній сфері зробили значний вклад, а саме науковці ввели поняття «криптовалюта» і «блокчейн», визначили їх характеристики та прогнози їх розвитку, а також перспективи використання як в Україні, так і в світовому масштабі. Ці розробки містяться у працях В. С. Лук'янова, В. С. Фоміної, О. В. Томчука та ін. Особливості розвитку і динаміки блокчейну, прогнози і перспективи використання цієї технології висвітлені у роботах учених В. І. Міщенка, І. П. Ситник, С. В. Науменкової, С. В. Волосович, С. Шароян.

Мета статті. Варто розібратися з чим це пов'язано і чи зможе криптовалюта та технологія блокчейн зайняти своє місце в Україні. Можна стверджувати, що правова база України не відповідає вимогам для використання таких ресурсів. Надалі вони потребують вивчення, адже із впровадженням такої цифрової валюти потрібно чітко знати як це вплине на фінансову систему України та визначити всі ризики введення такої технології в загальнодержавних масштабах.

Виклад основного матеріалу. Еволюція грошей теж має місце, адже впродовж всієї історії вони набували різних форм, але завжди набували ознаки універсального мірила, що є їх основним призначенням. У нашій країні, в силу низького економічного, політично і соціального рівня розвитку впровадження новітніх технологій і процесів надзвичайно утруднюється.

Виникнення нового виду платіжного інструменту викликало необхідність висловлення різних позицій та поглядів, зокрема позиції Національного Банку України, Міністерства фінансів, Уряду щодо статусу криптовалюти та ризиків її використання. Для об'єктивної оцінки цих позицій необхідно розглянути вимоги, що висуваються до валюти та до законодавчо урегульованих процесів її емісії, щоб зрозуміти наскільки криптовалюта відповідає їм за своїми ознаками та характеристиками.

В статті 2 Закону України від 05.04.2001 р. № 2346-III «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» визначається основний перелік законодавства, що регулює платіжні системи та перекази коштів, а саме: Конституцією України, законами України «Про Національний банк України», «Про банки і банківську діяльність», «Про валюту і валютні операції», нормативно-правовими актами Національного банку України, Уніфікованими правилами та звичаями для документарних акредитивів Міжнародної торгової палати, Уніфікованими правилами з інкасо Міжнародної торгової палати, Уніфікованими правилами по договірних гарантіях Міжнародної торгової палати та іншими міжнародно-правовими актами з питань переказу коштів, іншими актами законодавства України [2].

В Основному Законі, а саме статті 99 регламентується те, що грошовою одиницею є гривня, а забезпечення стабільності грошової одиниці є основною функцією центрального банку держави — Національного банку України [1]. Однак, в законі № 2346-III, гривня визначається як «грошова одиниця України (гривня) є єдиним законним платіжним засобом в Україні, приймається усіма фізичними і юридичними особами без будь-яких обмежень на всій території України для проведення переказів та розрахунків». А також, пунктом 3.1 статті 3 даного Закону регламентується «Кошти існують у готівковій формі (формі грошових знаків) або у безготівковій формі (формі записів на рахунках у банках)».

Згідно із Законом України від 21.06.2018 р. № 2473-III «Про валюту і валютні операції», валютні цінності — національна валюта (гривня), іноземна валюта та банківські метали, що можуть існувати як:

- грошові знаки грошових одиниць іноземних держав та знаки грошової одиниці України — гривні, у вигляді банкнот, казначейських білетів, монет, що перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території відповідної держави або групи держав, а також вилучені або такі, що вилучаються з обігу, але підлягають обміну на грошові знаки, що перебувають в обігу;
- кошти на рахунках у банках та інших фінансових установах, виражені у грошових одиницях іноземних держав або ж у гривні і міжнародних розрахункових (клірингових) одиницях (зокрема у спеціальних правах запозичення), що належать до виплати в іноземній валюті;
- електронні гроші, номіновані у гривні або у грошових одиницях іноземних держав та (або) банківських металах.

Також, варто зазначити, що стаття 3 Закону № 2473-III регламентує валютне законодавство питання здійснення валютних операцій, основи валютного регулювання та нагляду регулюються виключно цим Законом [3].

Щодо криптовалюти, то вона в юридичному розумінні вона не являється ні засобом платежу, ні валютною цінністю. Але згідно із зазначеними вище нормативно-правовими актами, може мати деякі характерні ознаки, наприклад як електронні гроші, що можуть бути виражені в будь-якому виді валютних цінностей. Хоча їх не можна ототожнювати, зокрема тому, що електронні гроші мають централізованого емітента і прив'язані за вартістю до фіатних валют, що врегулювано низкою Законів України та підзаконних актів, зокрема НБУ. Центральний банк НБУ не гарантує і не забезпечує криптовалюту, бо саме це явище не визначено як валюта. Але, варто зазначити, що більшість держав світу також ще не визначили її статус [9].

Це є новим викликом до розроблення та правового врегулювання впровадження нової технології «блокчейн» та вироблення країною своєї криптовалюти варто відзначити два законопроекти, що були подані майже одночасно — проект Закону України № 7138 «Про обіг криптовалюти в Україні» від 06.10.2017 р. та проект Закону України № 7183–1 «Про стимулювання ринку криптовалют та їх похідних в Україні» від 10.10.2017р. З певних причин ці законопроекти були відкликані в 2019 році.

Проект закону № 7138 визначає: «криптовалюта — це програмний код (набір символів, цифр та букв), що є об'єктом права власності, який може виступати засобом міни, відомості про який вносяться та зберігаються у системі блокчейн в якості облікових одиниць поточної системи блокчейн у вигляді даних (програмного коду)» [5].

Відповідно до Проекту закону України № 7183–1 ст 1. пп. 1.1. «Криптовалюта — децентралізований цифровий вимір вартості, що може бути виражений в цифровому вигляді та функціонує як засіб обміну, збереження вартості або одиниця обліку, що заснований на математичних обчисленнях, є їх результатом та має криптографічний захист обліку. Криптовалюта для цілей правового регулювання вважається фінансовим активом» [6].

Одначе, в цих проектах криптовалюта — це не іноземна валюта, а отже, вона не підпадає під норми валютного регулювання.

Національний банк України заявив, що не може вважати криптовалюту валютою, через одну її ознаку — децентралізованість. Тобто, відсутність єдиного емітента, а отже криптовалюта не є платіжним засобом.

У роз'ясненнях із цього приводу Національний банк України зводить до того, що криптовалюта є «грошовим сурогатом», який не забезпечений реальною вартістю та не здатний до використання в Україні як платіжний засіб. Звідси випливає, що випуск і використання криптовалюти повинні бути заборонені, оскільки це регламентує ч. 2 ст. 32 Закону України «Про Національний банк України»: «випуск та обіг на території України інших грошових одиниць і використання грошових сурогатів як засобу платежу забороняються». Однозначно негативне ставлення було висловлено в листі НБУ від 08.12.2014 р. щодо біткоїна, як до негативного явища з ознаками потенційних загроз щодо фінансування тероризму, відмивання коштів тощо [7].

Але, варто зауважити, що новим законопроектом було запропоновано поняття криптовалютної біржі і те, що вона зобов'язана повністю і точно ідентифікувати суб'єктів, що здійснюють операції на цій біржі. Тобто, надання персональних даних учасниками біржі є запорукою захисту від загроз, що були висловлені НБУ. Існування такої біржі дає можливість легально вести операції та створити систему обліку операцій та кількості учасників. Єдине, що не зможе регулювати держава — це самі транзакції та їх відправників та отримувачів. Це дає змогу висловлювати негативну позицію з боку державних органів, адже анонімність та неможливість відстежити перекази є не припустимими для валютного та податкового законодавств [10].

Також, досить негативне відношення до цієї технології є наслідком подій, що мають кримінальний характер, наприклад, у 2018 році було виявлено ферми майнінгу криптовалют, що належали підприємству «Квазар». Правоохоронні органи вважали, що дане підприємство можливо було причетне до фінансування тероризму [11].

Варто зазначити, що в практиці Європейського суду при розгляді звернення Швеції щодо оподаткування обмінних операцій з біткоїном була постанова, що регламентує визначення біткоїну, як валюти.

Але як можна бачити, наше законодавство є непридатним ґрунтом для криптовалют, єдине що може надати їй статус об'єкта права — це ст. 177 ЦК, яку можна використати для пристосування криповалюти, а саме як нематеріальне благо, адже як зазначено в цій статті, список нематеріальних благ не є вичерпним [9].

Повністю заперечити криптовалюту не можна, адже це валюта, яка хоча і існує у віртуальному просторі, але має ознаки нематеріального блага, а саме цінності, оборотоздатності. Це дає змогу юридичним та фізичним особам мати криптовалюту на своїх рахунках легально, оскільки як нематеріальне благо вона обкладається податками та контролюється вищими спеціалізованими органами влади, зокрема НБУ. Це підтверджують функції криптовалюти, а саме: розрахунок криптовалютою за товари і послуги; перевід криптовалюти в фіатні валюти за допомогою спеціальних криптовалютних бірж; залучення та накопичення капіталу та інші функції [12].

З огляду на все вище сказане, перш ніж буде ухвалений закон про регулювання обігу криптовалюти, необхідно визначитись з її статусом та ретельно підготувати законодавство в цій сфері для впровадження цієї технології, що буде доволі складно. Наприклад, якщо надати криптовалюті статус іноземної валюти, як це зробили в Швейцарії, то не потрібно буде розробляти новий закон, лише внести зміни до Закону України «Про валюту і валютні операції». Що стосується курсу обміну, то криптовалюта може розраховуватись відповідно до попиту та її співвідношення до долара США.

Допомогти в цьому питанні може погляд на законодавство Люксембургу, зокрема криптовалюта сприймається фінансовим регулятором країни як цифрові валютні гроші та приймаються до оплати багатьма компаніями та господарствами. Єдиною вимогою до суб'єктів, що мають намір стати біткоїн-компаніями — це надання повного та докладного опису свого бізнесу, натомість держава

зобов'язується приймати регулятивні рішення з індивідуальним підходом [8].

Висновки. Для впровадження технології блокчейну потрібні нагальні та термінові зміни у законодавстві. В залежності від визначення статусу криптовалюти буде визначено і складність та обсяг цих змін, але зробити це все одно необхідно, оскільки ця технологія є передовою і за прогнозами науковці з часом набуде статусу світової валюти та замінить американський долар. Ця технологія має величезний потенціал, що допоможе створити абсолютно нову інфраструктуру у фінансовій сфері. Це підтверджується успішністю використання її банками інших країн для операцій та розрахунків, міжбанківських та звичайних операцій між фізичними особами. Використання блокчейну дасть змогу підвищити надійність та прозорість також, наприклад, у державному управлінні, реалізації права громадян на вибори, земельного обліку та інше (з огляду на технічні особливості неможливості довільних змін даних).

Спірні питання впровадження криптовалюти виникають з приводу появи нового потенційного інструменту для відмивання грошей, використання технології в наркобізнесі та інших кримінальних діяннях. Такі ризики можливі, але на нашу думку, із появою нормативного врегулювання ринок криптовалют вийде із тіні і зможе приносити державі прибутки до державного бюджету, а також цим держава зможе впорядкувати оборот криптовалют в країні та матиме інші можливості.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2346-III. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2346-14 (дата звернення 18.05.2020).

3. Про валюту і валютні операції: Закон України від 27.07.2018. № 30.

4. Нацбанк рассказал о судьбе Bitcoin в Украине. URL: http://sud.ua/ru/news/publication/108440-natsbank-rasskazal-o-sudbe-bitcoin-v-ukraine (дата звернення 18.05.2020).

5. Про обіг криптовалюти в Україні: Проекту Закону України № 7138 від 06.10.2017 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua (дата звернення 18.05.2020).

6. Про стимулювання ринку криптовалют та їх похідних в Україні: Проект Закону України № 7183-1 від 10.10.2017 р. URL: zakon.rada.gov.ua (дата звернення 18.05.2020).

7. Про національний банк: Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1999. № 29, ст. 238

8. Сігайов А. О., Агапова А. І. Технологія блокчейну як нова схема економічної діяльності України та світу // Формування ринкових відносин в Україні. 2018. № 4. С. 36–39. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2018_4_7 (дата звернення 18.05.2020).

9. Бречко О. В. Криптовалюта як феномен нової фінансової інфраструктури: проблематика теоретичного осмислення та практичного використання // Економічний аналіз: зб. наук. праць. Тернопільський національний економічний університет; редкол.: О. В. Ярощук (голов. ред.) та ін. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2017. Том 27. № 3. С. 144–150. ISSN 1993-0259.

10. Тарасюк М. В., Бабін Д. О. Криптовалюта як альтернатива сучасним грошам // Економічний вісник університету. 2017. Вип. 359(1). С. 281–285. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2017_35%281%29__40 (дата звернення 19.05.2020).

11. Ярова К. О. Криптовалюта: визначення правового статусу в Україні // Молодий вчений. 2017. № 10. С. 1117–1120.

12. Томчук О. В., Фостович В. А. Криптовалюта як новий фінансовий інструмент: переваги і недоліки її використання та проблеми нормативно-правового регулювання // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. № 2. С. 67–77.

References

1. Constitution of Ukraine (1996) // Vidomosti Verhovnoyi Radi. 1996. No 30. P. 141.

2. Pro platizhni systemy ta perekaz koshtiv v Ukrayini: Zakon Ukrayiny vid 05.04.2001 no. 2346-III. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2346-14 (accessed 18.05.2020).

3. Pro valyutu i valyutni operatsiyi: Zakon Ukrayiny vid 27.07.2018. no. 30.

4. Natsbank rasskazal o sud'be Bitcoin v Ukrayne [National Bank spoke about the fate of Bitcoin in Ukraine]. URL: http://sud.ua/ru/news/publication/108440-natsbank-rasskazal-o-sudbe-bitcoin-v-ukraine (accessed 18.05.2020).

5. Pro obih kryptovalyuty v Ukrayini: Proektu Zakonu Ukrayiny no. 7138 vid 06.10.2017 r. URL: http://zakon.rada.gov.ua (accessed 18.05.2020).

6. Pro stymulyuvannya rynku kryptovalyut ta yikh pokhidnykh v Ukrayini: Proekt Zakonu Ukrayiny no. 7183-1 vid 10.10.2017 r. URL: zakon.rada.gov.ua (accessed 18.05.2020).

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ «ІНТЕРНАУКА»
INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL «INTERNAUKA»
МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ «ИНТЕРНАУКА»

Збірник наукових статей

№ 8 (88)

2 том

Голова редакційної колегії — д.е.н., професор *Камінська Т.Г.*

Київ 2020

Видано в авторській редакції

Засновник / Видавець ТОВ «Фінансова Рада України»
Адреса: Україна, м. Київ, вул. Павлівська, 22, оф. 12
Контактний телефон: +38 (067) 401-8435
E-mail: editor@inter-nauka.com
www.inter-nauka.com

Підписано до друку 31.05.2020. Формат 60×84/8
Папір офсетний. Гарнітура SchoolBookAC.
Умовно-друкованих аркушів 9,77. Тираж 100.
Замовлення № 398. Ціна договірна.
Надруковано з готового оригінал-макету.

Надруковано у видавництві
ТОВ «Центр учбової літератури»
вул. Лаврська, 20 м. Київ
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників і
розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2458 від 30.03.2006 р.